

Zalaszántó gótikus temploma

2010 február 09. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Zalaszántó másfél ezer lelkes település a Keszthelyi-hegységt?l északra lév? lapályon, ?sid?kt?l járt utak találkozásánál. F?utcájára mer?legesen, lapos dombháton áll a fallal kerített katolikus plébániatemplom. Véd?szentje a III. évszázadban élt orvos testvérpár: Kozma és Damján, búcsúnapja szeptember 27. A nyugati oldalán tornyos, déli felén támpilléres, gótikus részletekben gazdag épület olyan elegáns látványt nyújt e csendes kis faluban, mintha rangos középkori mez?város templomának készült volna. Tekintélyes nagyságára jellemz?, hogy keleti szentélyfalát az országút kénytelen volt megkerülni.

Szántó községet és templomát 1236-ban említi el?ször írott forrás, ennek az els? román kori épületnek alapfalai az északi oldal sekrestyéje alatt rejt?znek. Még a XIII. században – minden bizonnyal a tatárjárás következményeként – újabb építkezésre került sor, amit a hajó déli falán látható három tölcsérablak és a bejárat feltárt töredékei tanúsítanak. A gótikus korszakban is több építési ciklus hagyott nyomot a templomon. El?ször nyugati irányba b?vítették, vaskos, támpilléres tornyát is az 1300-as években emelték, majd a XV. század második felében következett az a nagyszabású, gondosan megtervezett b?vítés, amelynek eredménye a ma is látható, a hajóéval megegyez? szélesség?, sokszögzáródású szentély. A Mátyás kori gótikát idéz? formajegyek leginkább a négy tágas, osztott ablak gazdagon faragott k?rácsain és a szentély szamárhátíves szentségházán figyelhet?k meg, a

sekrestye ajtajának tiszta reneszánsz díszítése pedig már az uralkodó idején zajlott m?vészeti stílusváltást tükrözi. A hajóhoz délr?l és észak fel?l kápolnákat toldottak – ezek falcsonkjai kívül láthatók –, a csúcsíves boltozás nyomát a támpillérekkel szemközti háromnegyed faloszlopok mutatják. Az építkezés szembet?n? színvonala alighanem a közeli keszthelyi ferences rendi épít?m?hely kisugárzásának, a városi Szent L?rinc-plébániatemplom példaszer? gótikus átalakításának tulajdonítható.
A török háborúk folyamán megrongálódott zalaszántói templomot a XVIII. században barokk ízlés szerint renoválták és boltozták újra. Ekkor készült az út túloldalán található jókora plébániaház is, amelyre ráférne a szakszer? és korh? felújítás. A templomkertben az 1835-ben állított szép k?kereszt, egy másik emlékm?vön az 1848–49-es szabadságharcban részt vett szántói h?sök hosszú névsora hívja fel magára a figyelmet.
A templom alapos feltárását és restaurálását 1957 és 1959 között végezték el az akkoriban leveg?höz jutó m?emlékvédelmünk új korszakának nyitányaként. Az ott dolgozó Kozák Károly régész, Sedlmayer János építész és mások három évtizeden át tucatszámra kutatták végig és állították helyre hazánk középkori emlékeit. Mindnyájunk múlhatatlan szerencséjére…

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló